

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN HOÀNG ANH

**GIẢI PHÁP ĐẨY MẠNH XUẤT KHẨU
LAO ĐỘNG NÔNG THÔN TỈNH BẮC KẠN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN TRỊ KINH DOANH

THÁI NGUYÊN - 2018

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN HOÀNG ANH

**GIẢI PHÁP ĐẨY MẠNH XUẤT KHẨU
LAO ĐỘNG NÔNG THÔN TỈNH BẮC KẠN**

Chuyên ngành: Quản trị kinh doanh
Mã số: 8.34.01.01

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. PHẠM VĂN HẠNH

THÁI NGUYÊN - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan nội dung luận văn là kết quả của sự tìm tòi, nghiên cứu, sưu tầm từ nhiều nguồn tài liệu và liên hệ thực tiễn. Các số liệu trong luận văn là trung thực không sao chép bất kỳ luận văn hoặc đề tài nghiên cứu nào trước đó.

Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về những nội dung đã trình bày.

Thái Nguyên, tháng 5 năm 2018

Tác giả

Nguyễn Hoàng Anh

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình theo học chương trình cao học Quản trị Kinh doanh của trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên và nhất là trong thời gian nghiên cứu, hoàn thiện luận văn của mình, tôi đã nhận được sự giảng dạy, chỉ bảo nhiệt tình của nhiều Thầy, Cô trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban giám hiệu và các giảng viên trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh đã giảng dạy, tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và trình thực hiện luận văn này.

Đặc biệt tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới TS. Phạm Văn Hạnh, người đã tận tình hướng dẫn tôi trong quá trình hoàn thiện luận văn.

Tôi xin gửi lời cảm ơn tới gia đình, bạn bè, đồng nghiệp đã ủng hộ tôi về mặt tinh thần trong suốt thời gian học tập và làm luận văn tốt nghiệp.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 5 năm 2018

Tác giả

Nguyễn Hoàng Anh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	viii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	ix
PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học và đóng góp của đề tài nghiên cứu	3
5. Bố cục của luận văn	3
PHẦN NỘI DUNG	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ XUẤT KHẨU LAO ĐỘNG	
NÔNG THÔN	4
1.1. Một số vấn đề lý luận về lao động nông thôn và xuất khẩu lao động nông thôn.....	4
1.1.1. Khái niệm cơ bản	4
1.1.2. Đặc điểm của nguồn lao động nông thôn.....	10
1.1.3. Xuất khẩu lao động nông thôn	11
1.1.4. Vai trò của xuất khẩu lao động đối với sự phát triển kinh tế - xã hội ở các vùng nông thôn.....	15
1.2. Các nhân tố ảnh hưởng đến hoạt động xuất khẩu lao động nông thôn	19
1.2.1. Các nhân tố khách quan	19
1.2.2. Các nhân tố chủ quan	20
1.3. Kinh nghiệm thực tiễn trong xuất khẩu lao động của một số địa phương ở nước ta.....	21
1.3.1. Kinh nghiệm của một số tỉnh	21
1.3.2. Những bài học có thể vận dụng đối với tỉnh Bắc Kạn.....	25

Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	27
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	27
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	27
2.2.1. Phương pháp tiếp cận	27
2.2.2. Phương pháp thu thập thông tin	27
2.2.3. Phương pháp phân tích số liệu	30
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	30
2.3.1. Các chỉ tiêu định lượng	30
2.3.2. Các chỉ tiêu định tính	31
Chương 3. THỰC TRẠNG XUẤT KHẨU LAO ĐỘNG CỦA TỈNH BẮC KẠN TRONG THỜI GIAN QUA	32
3.1. Giới thiệu chung về tỉnh Bắc Kạn	32
3.1.1. Vị trí địa lý	32
3.1.2. Đặc điểm địa hình	32
3.1.3. Điều kiện tự nhiên	33
3.1.4. Tình hình lao động khu vực nông thôn của tỉnh	33
3.2. Thực trạng hoạt động xuất khẩu lao động của tỉnh Bắc Kạn trong thời gian qua	34
3.2.1. Quan điểm của Tỉnh về XKLD	34
3.2.2. Các ban ngành của Tỉnh tham gia vào công tác XKLD	35
3.2.3. Những đơn vị tham gia vào XKLD.....	36
3.2.4. Mô hình liên kết XKLD	37
3.2.5. Các chính sách hỗ trợ người lao động đi làm việc ở nước ngoài.....	38
3.2.6. Kết quả XKLD ở nông thôn của tỉnh Bắc Kạn giai đoạn 2014 - 2016.....	38
3.3. Đánh giá công tác quản lý hoạt động xuất khẩu lao động của tỉnh Bắc Kạn hiện nay.....	42
3.3.1. Công tác thông tin, tuyên truyền	42
3.3.2. Công tác tuyển dụng, giáo dục định hướng, dạy nghề.....	44
3.3.3. Tình hình hỗ trợ tài chính cho người lao động đi làm việc ở nước ngoài	46
3.3.4. Tình hình đời sống, thu nhập của người lao động	49

3.4.	Các nhân tố tác động đến hoạt động xuất khẩu lao động của tỉnh Bắc Kạn..	50
3.4.1.	Nhân tố khách quan.....	50
3.4.2.	Nhân tố chủ quan.....	52
3.5.	Nhu cầu và nguyện vọng của người lao động tham gia thị trường xuất khẩu lao động	54
3.5.1.	Mức độ quan tâm của người lao động đối với XKLD	54
3.5.2.	Lí do người lao động tham gia thị trường XKLD	56
3.5.3.	Mức độ cần thiết khi tham gia thị trường XKLD	57
3.5.4.	Các thị trường mà người lao động lựa chọn. Các vấn đề người lao động lo ngại khi tham gia XKLD	58
3.5.5.	Các vấn đề người lao động lo ngại khi tham gia XKLD	59
3.6.	Đánh giá chung về hoạt động XKLD ở nông thôn của tỉnh Bắc Kạn.....	60
3.6.1.	Những kết quả đã đạt được	60
3.6.2.	Những hạn chế, tồn tại và nguyên nhân.....	60
Chương 4. GIẢI PHÁP ĐẨY MẠNH XUẤT KHẨU LAO ĐỘNG KHU		
VỰC NÔNG THÔN TỈNH BẮC KẠN		
4.1.	Mục tiêu, nhiệm vụ chủ yếu của tỉnh với việc xuất khẩu lao động trong thời gian tới	62
4.1.1.	Mục tiêu.....	62
4.1.2.	Nhiệm vụ chủ yếu	62
4.2.	Điểm mạnh, điểm yếu và các cơ hội, đe dọa tác động đến xuất khẩu lao động của tỉnh Bắc Kạn	63
4.2.1.	Bối cảnh thị trường lao động thế giới	63
4.2.2.	Điểm mạnh	64
4.2.3.	Điểm yếu	65
4.2.4.	Cơ hội.....	66
4.2.5.	Các đe dọa.....	67
4.3.	Các giải pháp đẩy mạnh hoạt động xuất khẩu lao động khu vực nông thôn tỉnh Bắc Kạn.....	68
4.3.1.	Ma trận SWOT đối với hoạt động xuất khẩu lao động của tỉnh Bắc Kạn	68

4.3.2. Các giải pháp nhằm đẩy mạnh xuất khẩu lao động tỉnh Bắc Kạn	69
4.4. Một số kiến nghị.....	74
4.4.1. Đối với cơ quan quản lý nhà nước về XKLD ở trung ương (Bộ, ngành)	74
4.4.2. Đối với các đơn vị, ban ngành của Tỉnh	77
4.4.3. Đối với các doanh nghiệp XKLD	78
4.4.4. Đối với bản thân người lao động và gia đình.....	78
KẾT LUẬN	80
TÀI LIỆU THAM KHẢO	83
PHỤ LỤC	85

DANH MỤC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT

BCĐ	: Ban chỉ đạo
Bộ LĐTBXH	: Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội
HĐND	: Hội đồng nhân dân
IOM	: Tổ chức Di dân quốc tế
LĐXK	: Lao động xuất khẩu
NKLD	: Nhập khẩu lao động
PTNT	: Phát triển nông thôn
Sở LĐTBXH	: Sở Lao động - Thương binh và Xã hội
UBND	: Ủy ban nhân dân
XK	: Xuất khẩu
XKLD	: Xuất khẩu lao động

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1.	Số lượng lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài từ 1991 đến 2010	17
Bảng 3.1.	Số lượng lao động ở nông thôn đi XKLD từ 2014-2016	39
Bảng 3.2.	Số lượng lao động khu vực nông thôn đi XKLD phân theo huyện năm 2014 - 2016.....	40
Bảng 3.3.	Số lượng người đi XKLD phân theo thị trường.....	41
Bảng 3.4.	Đánh giá về mức độ tiếp cận với thông tin về XKLD	42
Bảng 3.5.	Các nguồn cung cấp thông tin về XKLD phân theo nhóm điều tra	44
Bảng 3.6.	Số lượng lao động ở nông thôn đăng ký đi XKLD, giáo dục định hướng và dạy nghề năm 2014 - 2106.....	45
Bảng 3.7.	Chi phí bình quân khi đi làm việc tại Malaysia	47
Bảng 3.8.	Mức độ quan tâm của người lao động đối với XKLD	55
Bảng 3.9.	Lý do người lao động tham gia XKLD	56
Bảng 3.10.	Thu nhập trung bình hàng tháng của lao động.....	56
Bảng 3.11.	Nhu cầu đi XKLD của người lao động	57
Bảng 3.12.	Các thị trường người lao động đăng ký đi XKLD	58
Bảng 3.13.	Vấn đề người lao động lo ngại khi tham gia XKLD	59
Bảng 4.1.	Ma trận SWOT đối với hoạt động xuất khẩu lao động của tỉnh Bắc Kạn	68